

Ainekava

Eesti keel teise keelena. B-1 keeletase kolmandas kooliastmes ning gümnaasiumiastmes

7.–12. klass	Tunde nädalas: 3
--------------	------------------

Ainekava aluseks on riiklik õppekava ja selle lisa nr 1 (https://www.riigiteataja.ee/aktiis/1080/3202/3001/18m_pohi_lisa1.pdf#), samuti Euroopa keeleõppe raamdokument (https://harno.ee/sites/default/files/documents/2021-06/euroopa_keeleeõppe_raamdokument.pdf). Põltsamaa Ühisgümnaasiumi ainekavas on välja toodud rõhuasetused, kooli eripärast tulenevalt olulisim. Kooli ja valdkonna eripärad on kirjeldatud kooli õppekava üldosas ning valdkonnakavades.

Õppeaine kirjeldus

Muu kodukeelega õpilased õpivad eesti keelt teise keelena eesmärgiga lõimuda Eesti ühiskonda ning tulla edukalt toime nii koolis kui ka väljaspool kooli, muuhulgas õpingute jätkamisega eestikeelses koolis. Õppe üks tähtsamaid ülesandeid on esmalt äratada huvi eesti keele ja kultuuri vastu, mis toimub koostöös teiste õppeainete õpetajatega, rakendades lõimitud aine- ja keeleõpet ning aidates õpilastel näha ainetevahelisi seoseid. Eesti keele kui teise keele õpetamisel lähtutakse ainevaldkonna üldpõhimõtetest.

Individuaalse õppekava järgi õppides saavutatud teadmised, oskused ja hoiakud

B1-keeleoskustaseme saavutab õpilane 200 akadeemilise tunni (120–150 kontakttundi ning 50–80 tundi iseseisvat tööd) õppe järel. Nädalas toimub neli akadeemilist tundi, ühes õppeaastas on 120 akadeemilist tundi. Õppe tempo võtab arvesse individuaalseid eripärasid ning vajadusi.

B1-keeletase tähendab, et õpilane:

- 1) saab aru kirjalikest ja suulistest tekstidest;
- 2) väljendab ja põhjendab oma arvamust, räägib oma kogemustest ja kavatsustest, tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades;
- 3) kasutab leitud infot suhtlusülesannete täitmiseks;
- 4) mõistab lugedes igapäevaelu käsitlevaid faktipõhiseid ja lihtsaid kirjanduslikke tekste;
- 5) kirjutab konkreetset infot, arvamusi ja tundeid sisaldavaid lihtsaid seotud tekste;
- 6) on kursis mõningate Eestis ja oma kodukohas toimuvate või toimunud üritustega ja tuntud inimeste tegevusega;
- 7) tunneb ja kasutab mõningaid eestikeelseid meediaväljaandeid;
- 8) käitub erinevates olukordades eesti kultuuri suhtlustavasid järgides;
- 9) kasutab eesti keelt, et tarbida kultuuri (kirjandust, muusikat, filmikunsti, meediat) ja leida vajalikku teavet;
- 10) kasutab eestikeelseid veebikeskkondi, teadvustades nende võimalikke ohte ning omandab edasiseks keele õppimiseks vajalikud oskused ja kohandab need enda vajadustele vastavaks.

Hindamine

III kooliastmes ning gümnaasiumiastmes hinnatakse kõiki keeletoiminguid (kuuldu ja loetu mõistmine, rääkimine, kirjutamine, suhtlemine, keelekasutus) kas eraldi või lõimitult. Õpilane õpib koostöös kaaslaste ja õpetajaga seadma endale õpieesmärgid ning andma tagasisidet oma ja kaaslaste teadmistele, oskustele, õppeprotsessile ja edenemisele eesti keeles, isegi kui eneseväljendusoskus on piiratud. Õpilane saab

tagasisidet kas sõnalise hinnangu või hinde vormis kõigi keeleteoimingute kohta. Sõnalises hinnangus rõhutatakse eelkõige seda, mida õpilane on hästi teinud.

Õpitulemuste hindamise eesmärk on toetada õpilase arengut, innustada õpilast sihikindlalt õppima, suunata tema kujunemist ennastjuhtivaks õppijaks. Hindamise abil saab õppija tagasisidet oma edenemise kohta õppimisel ja õpistrateegiate valikuteks. Eesti keele õppes lähtub hindamine eesmärgiks seatud keeleoskustasemest. Õppeprotsessis kasutatakse mitmeid hindamismeetodeid, sealhulgas diagnostilist, kujundavat ja kokkuvõtvat hindamist. Hindamist esitatakse nii sõnaliste hinnangutena kui ka numbriliste hinnatena. Diagnostilise hindamise käigus tuvastatakse õpilaste eelteadmised, oskused ja õpiraskused, et toetada järgnevaid õppimise ja õpetamise samme. Kujundava hindamise raames saavad õpilased suulist ja kirjalikku tagasisidet oma õpitulemuste, tugevuste ja arenguvõimaluste kohta, mis aitab neil edasi liikuda ja oma õpioskusi arendada. Kokkuvõtval hindamisel hinnatakse üldiselt õppeperioodi või teema lõpus, et kontrollida seatud eesmärkide täitmist ning riikliku õppekavaga ettenähtud õpitulemuste saavutamist. Õpilased kaasatakse hindamisprotsessi nii oma töö hindamisel kui ka kaasõpilaste tagasisidestamisel ning neile antakse ülevaade hindamise kriteeriumidest õppeprotsessi alguses.

Hindamisel järgitakse gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa sätteid ning PÜGi hindamisjuhendit.

Õpitulemused	Õppesisu Mida õpetajad õpetavad, mida õpilased õpivad? (teemade lühikirjeldus)	Üldpädevused, läbivad teemad, lõimingud Kuidas toetatakse üldpädevuste saavutamist? Milliseid läbivaid teemasid käsitletakse? Millised on lõimingu võimalused? Õpioskuste kujundamine.
<p>Õpitulemusi hinnatakse järgmiste osaoskuste kaudu: kõnelemine, kirjutamine, kuulamine, lugemine, keelekasutus ja õpioskused.</p>	<p>II kooliastmes alustatud alateemadele lisanduvad järgmised alateemad:</p> <ol style="list-style-type: none"> Mina ja teised. Suhtlemine pereliikmete ja kaaslastega. Iseloom, välimus, enesetunne ja tervis, suhted sõpradega ja lähikondlastega, ühised tegevused, viisakas käitumine. Kodu ja ümbruskond. Kodu ja koduümbrus, elu linnas ja maal; sugulased; pereliikmete ametid; lemmikloomad; igapäevased kodused tööd ja tegemised, kohustused ja sündmused. Kodukoht Eesti. Eesti asukoht, sümboolika ja tähtpäevad; ilm; linn ja maa, Eesti loodus, käitumine looduses. Riigid ja nende kultuur. Eesti ja teiste Euroopa riikide (naaberriikide) sümboolika, tähtpäevad ja kombed, mõned tuntumad sündmused, saavutused ning nendega seotud nimed ajaloo- ja kultuurivaldkonnast; eakohased aktuaalsed ühiskondlikud teemad. Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Kodused toimingud, söögikorrad, hügieeniharjumused; turvaline liiklemine, tee küsimine ja juhendamine; poes käik, arsti juures käimine; kool ja klass, 	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> kasutab eesti keele tunnis teistes õppeainetes õpitud; eesti keele õppimisel kasutab varasema võõrkeele õppimise kogemust, leiab seoseid keelte vahel; mõistab mõtteid, tundeid, fakte ja arvamusi erinevatel (õppekava läbivatel) teemadel tuttavates situatsioonides, lähtudes enda vajadustest ja soovidest. tutvub eesti kultuuri suhtlusnormide eripäraga (nt õppevideote abil) ja võrdleb neid teiste tuttavate kultuurinormidega. <p>Teema „Mina ja teised“ lõiming. inimeseõpetus: enesehinnang, eneseanalüüs; konfliktide lahendamine; suhtlemine sõprade ja kaaslastega, käitumine; üksteise aitamine, abi küsimine ja vastuvõtmine.</p> <p>Teema „Kodu ja ümbruskond“ lõiming: Inimeseõpetus: turvaline käitumine kodus, tervislik elukeskkond ja keskkonna hoidmine. Ühiskonnaõpetus: perekonna roll ühiskonnas, naabruskonnad.</p> <p>Kehaline kasvatus: orienteerumine koduümbruses.</p> <p>Kunst: unistuste kodu projekteerimine, joonistamine.</p>

	<p>koolipäev, õppeained; ametid; avalikud asutused</p> <p>6. Vaba aeg. kooliväline tegevus; huvid; laagrid; lugemiseelistused; perepuhkus; aastaajad ja puhkus; spordialad ning sportlikud tegevused.</p>	<p>Tööõpetus ja tehnoloogia: kodundus (kodused tööd, sh toidu valmistamine), pesakasti valmistamine.</p> <p>Loodusõpetus: Teema “Aed ja põld elukeskkonnana”: iluaed, viljapuu- ja köögiviljaaed, aiataimed ja loomad, aiatööd, kultuurtaimed. Teema “Asula”: linna kujutamine kaardil, linna plaan, elutingimused linnas, elutingimused maal, taimed linnas, linnaloomad, pargid ja haljastus.</p> <p>Teemade „Kodukoht Eesti“ ja „Riigid ja nende kultuur“ lõiming.</p> <p>Kunst ja käsitöö (isade- ja emadepäeva õnnitluskaartide meisterdamine, mardipäeva maskide joonistamine/meisterdamine, jõulukaartide ja -kaunistuste valmistamine).</p> <p>Loodusõpetus (Eesti põllud, metsad, rabad ja sood jt; Eesti metsades, parkides, aedades kasvavad lilled ja teised taimed, linnud ja loomad).</p> <p>Muusika (nt loodusega seotud laulud, nt “Teele, tee, kurekesed!”), Eesti hümn “Mu isamaa, mu õnn ja rõõm”).</p> <p>Kodundus (piparkookide küpsetamine).</p> <p>Võõrkeeled (naaber- ja teiste riikide kultuur ja traditsioonid jmt).</p> <p>Teema „Igapäevaelu“ lõiming:</p> <p>inimeseõpetus: suhtlemine sõprade ja kaaslastega; teabe vahetamine, teabekanalid; turvalisus ja riskikäitumine (turvaline käitumine koolis, kodus, õues, internetis).</p> <p>Ühiskonnaõpetus: teadlik tarbimine, meedia valik: televisioon, internet, ajalehed ja ajakirjad.</p> <p>Inimeseõpetus: aja planeerimine (päevakava koostamine, päevarežiim), tegevused koolis ja vabal ajal.</p>
--	--	--

		<p>Matemaatika - rahatarkus, taskuraha, raha kulutamine, eelarve planeerimine, hindade võrdlused.</p> <p>Ühiskonnaõpetus: aja ja kulude planeerimine, elukutse omandamine.</p> <p>Teema „Vaba aeg“ lõiming.</p> <p>Inimeseõpetus: reisiplaani koostamine.</p> <p>Kehaline kasvatus: spordialad ja harrastused.</p> <p>Loodusõpetus: matkamine erinevates looduskohtades (mets, soo, niit, park).</p>
Kõnelemine:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; 2. räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; 3. vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; 4. jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; 5. kirjeldab sündmusi, olukordi, kohti, tegevusi ja inimesi; 6. väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäeva elu olukordades; 7. vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; 8. avaldab arvamust tuttavatel teemadel ja põhjendab oma seisukohta; 9. tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; 10. hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. kordab uusi sõnu ja väljendeid õige häälduse, rõhu, rütmi ja intonatsiooniga; 2. kirjeldab ennast, oma sõpru ja peret, huvialasid, harjumusi, päeva, nädalavahetust, koolivaheaega (sh minevikus), kavatsusi tulevikus (nt loob sellest grupitööna video); 3. kirjeldab pildil olevaid inimesi ja tegevusi; 4. annab edasi lühikese lihtsa teksti põhisisu/räägib etteantud teemal, kasutades kava või muud tuge (esitlus, skeem, infokaart, mõttekaart, pildiseeria vm); 5. osaleb rollimängus või koostab kaaslasega dialoogi, küsib ja annab infot, annab nõuandeid, saavutab kokkuleppe; 6. küsib ja avaldab enda ja kaaslaste arvamust koos põhjendusega; 7. esitab teksti põhjal küsimusi ning jutustab nende abil loetu ümber. 	<p>Kultuuri- ja väärtuspädevus (inimestevahelised suhted); sotsiaalne ja kodanikupädevus (koostöö teiste inimestega); enesemääratluspädevus (suhtlemisprobleemid, käitumine).</p> <p>Kultuuripädevus - osaleb sihtkultuuri lastel üritustel (sh projektid, koostööpäevad, mängud, konkursid); koostab ja kannab ette esitlusi Eesti ajaloo või kultuuri teemal (nt rahvustoidu valmistamine, moekollektsioon vms).</p>

Kirjutamine:		
<p>1. kirjutab lühikesi lihtsaid teateid, e-kirju, kutseid ja tekstisõnumeid;</p> <p>2. kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel;</p> <p>3. kirjeldab toimunud ja kavandatud tegevusi;</p> <p>4. ühendab lauseid enamkasutatavate sidesõnadega.</p> <p>5. kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt;</p> <p>6. valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber.</p>	<p>1. kirjutab etteantud teemal (nt sõnum, postkaart, lühike kiri, kirjeldav jutustus, ringkiri, koomiks);</p> <p>2. kirjeldab pilti (nt asjad, inimesed, kohad, tegevused);</p> <p>3. koostab paaris või rühmas küsimustiku, saadud tulemuste põhjal koostab lihtsa diagrammi või kirjaliku kokkuvõtte ja võrdleb tulemusi;</p> <p>4. koostab tekste arvutis.</p>	<p>Digipädevus.</p> <p>Kultuuripädevus – koostab loovtöid (nt luuletus, plakat, lauamäng) Eesti riigi ja kultuuri teemal üksi, paaris või rühmatöona.</p>
Kuulamine:		
<p>1. saab aru lühematest lihtsamatest teadetest, sõnumitest, juhistest ja kirjadest;</p> <p>2. saab aru tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest;</p> <p>3. saab aru eakohase eestikeelse filmi põhisisust.</p>	<p>1. kuulab audio/videoteksti, leiab ja/või sobitab kuuldu põhjal vastused küsimustele (nt õige/vale, valikvastused), järjestab tekstilõike ja pilte;</p> <p>2. järgib suuliselt antud mängureegleid (sõnamäng, liikumismäng), juhiseid ja töökäskke;</p> <p>3. kuulab teksti (ja näiteks kirjutab kuuldu põhjal enda oma ja esitab selle);</p> <p>4. joonistab või täiendab kuuldu põhjal pilti;</p> <p>5. kuulab aeglaselt, taustamürata esitatud teadaandeid (nt jaamas, kaupluses) ja vastab faktiküsimustele.</p>	
Lugemine:		

<p>1. mõistab igapäevaseid silte ja teateid avalikes kohtades;</p> <p>2. leiab lühikestest tarbetekstidest teatud harjumuspärasest teavet;</p> <p>3. mõistab lihtsaid tekste, isiklikke e-kirju või postitusi, kui teema on tuttav;</p> <p>4. mõistab olulist teavet lühiuudises.</p> <p>5. loeb eakohast ilukirjandusteksti ja mõistab selle põhisisu;</p> <p>6. leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest.</p>	<p>1. loeb iseseisvalt eakohast adapteeritud ilukirjanduslikku teksti ja täidab selle põhjal ülesandeid (vastab küsimustele, koostab ideekaardi/mõistekaardi);</p> <p>2. loeb lühikesi tarbetekste (kuulutus, menüü, silt) ja täidab ülesandeid teksti põhjal, vahendab loetud infot emakeeles;</p> <p>3. järjestab sõnad lauseteks ja tekstilõigud tekstideks; sobitab pilte ja tekstilõike;</p> <p>4. järgib loetud lihtsaid mängureegleid ja juhiseid (lauamäng, sõnamäng, liikumismäng jms) ning osaleb mängus ja/või juhib mängu;</p> <p>5. leiab internetist õpitavas keeles lühiteksti ja tutvustab seda kaaslastele.</p>	<p>Suhtluspädevus, digipädevus.</p> <p>Kultuuripädevus - tarbib eestikeelset meediasisu ja lihtsamat kirjandust (nt tutvub erinevate vanasõnadega ja võrdleb oma emakeele ja eesti keele vanasõnu paaristööna).</p>
<p>Keelekasutus (keerukus, täpsus ja ladusus):</p>		
<p>1. räägib tuttavatel teemadel ladusalt; oskab kasutada tavakeele keeletarindeid õigesti;</p> <p>2. valdab igapäevavajaduste ja tuttavate teemadega seotud sõnavara, tuleb toime igapäevaste ja tuttavate toimingutega;</p> <p>3. mõistab lihtsaid kirjanduslikke tekste</p> <p>4. tekkinud on selge ettekujutus eesti keele struktuurist.</p>	<p>Grammatika õpetamine on seotud igapäevaelu tegevustega.</p> <p>Grammatika põhiteemad:</p> <p>1. nimisõna; ainsus ja mitmus; nimisõna käänamine ainsuses; omadussõnade võrdlusastmed; sünonüümid ja antonüümid; tegusõnade pööramine olevikus ja minevikus (nt rääkima, tegema, õppima, ärkama, sööma jt); tegusõnade rektsioon (nt armastan, aitan, käin); käskiv kõneviis; sõnamoodustus (liitsõnad); küsisõnad; asesõnad; sidesõnad; põhi- ja järgarvsõnad; lauseehitus.</p> <p>2. nimisõnade käänamine ainsuses ja mitmuses; omadussõnade võrdlusastmed; tegusõnade pööramine olevikus ja minevikus (sh astmevahelduslikud tegusõnad: tundma, kandma, hoidma, lugema, tegema); tegusõnade rektsioon (nt aitan, kuulan, loen, vaatan, soovin, unistan</p>	

	<p>jt); sihitis; põhi- ja järgarvsõnad; sõnamoodustus (liitsõnad).</p> <p>3. nimisõnade käänamine ainsuses ja mitmuses, suur ja väike algustäht, omadussõnade võrdlusastmed (sh lühike ülivõrre), verbi rektsioon, i-mineviku tegusõnad ja nende rektsioon, tingiv kõneviis, umbisikuline tegumood, lõpetamata ja lõpetatud tegevus (sihitise käänded), arvsõna vormid, liide -gi/-ki, kaassõnad.</p>	
Õpioskused:		
<p>kasutab õpetaja juhendamisel erinevaid keeleõppestrateegiaid ja keeleõppe abivahendeid (tõlkesõnaraamatut, internetti).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. meenutab (õpetaja juhendamisel) abivahenditeta varemõpitud tunnis ja koduse tööna (vaba meenutamine üksi, paaris või rühmatööna); 2. osaleb (õpetaja juhendamisel) vahelduvõppes (teadvustab unustamise ja pauside olulisust õpitava omandamisel); 3. loob (õpetaja juhendamisel) seoseid sõnavara ja grammatika õppimiseks (nt ideekaardi koostamine, akronüümide moodustamine, sõnade grupeerimine; seaduspärasuste leidmine grammatikas); 4. osaleb õpetaja juhiste järgi iseseisvalt paaris- ja rühmatöös; 5. seab endale õpieesmärke ning hindab oma saavutusi koostöös õpetaja ja kaaslastega. 	